

Beantwoording bestuursvraag

Registratienummer:
18.119063

Onderwerp	Zwemwaterkwaliteit - Communicatie en testfrequentie
Indiener	de heer J. van den Berg, Algemene Waterschapspartij Rijnland
Datum vraag	19 juli 2018
Datum antwoord	6 september 2018
Bron	E-mail
Portefeuillehouder	G.H. von Faber

Context

De heer Van den Berg stelt namens de fractie van de Algemene Waterschapspartij vragen over de effectiviteit van communicatie over de zwemwaterkwaliteit.

Binnen Rijnland zijn de provincies Noord- en Zuid-Holland het bevoegd gezag voor zwemwater. Hieronder valt het aanwijzen en afvoeren van zwemlocaties, het afgeven van zwemadviezen en de publieksinformatie over zwemwaterkwaliteit en veiligheid op internet (via www.zwemwater.nl) en ter plaatse van een zwemlocatie via bebording. In de praktijk zijn de taken van het geven van zwemadviezen en de publieksinformatie gedelegeerd aan de Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH in de provincie Zuid-Holland) en de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUDNHN in de provincie Noord-Holland).

Rijnland is wettelijk gezien verantwoordelijk voor het bemonsteren van de zwemwaterlocaties en het rapporteren van de meetresultaten aan de provincies. Daarnaast is Rijnland verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen als de zwemwaterkwaliteit onvoldoende is en het actueel houden van zwemwaterprofielen en deze te publiceren (o.m. via website Rijnland en www.zwemwater.nl). In het beheergebied van Rijnland zijn 42 zwemwaterlocaties aanwezig. Om de gezondheid van de zwemmers te beschermen wordt gedurende het zwemseizoen (1 mei tot 1 oktober) de zwemwaterkwaliteit minimaal elke 2 weken bepaald. Voorafgaand aan het zwemseizoen wordt een zogenaamd nulmeting gedaan. Het zwemwater wordt standaard onderzocht op de bacteriologische kwaliteit (*E.Coli* en *Intestinale Enterococcon*) en de blauwalgen en getoetst aan landelijk vastgestelde normen.

Vraag en Antwoord

1) Monitort u gegevens over de gezondheid van bezoekers? Hierbij valt te denken aan rapportages van bijv. de GGD.

Antwoord 1) De gegevens over de gezondheid van de bezoekers wordt niet geregistreerd door Rijnland of de provincies. Als er veel gezondheidsklachten binnenkomen dan wordt contact opgenomen met de betreffende GGD, zodat zij (indien nodig) verder onderzoek naar de oorzaak kunnen doen evt. in samenwerking met Rijnland, ODMH/RUDNHN of provincies.

2) Wat is de maximale vertraging die kan optreden tussen het vaststellen van de kwaliteit van de zwemwaterlocatie en de communicatie hierover op de betreffende fysieke locatie middels borden?

Antwoord 2) Binnen twee dagen na bemonstering rapporteert ons laboratorium Aquon de analyseresultaten aan Rijnland (bijvoorbeeld bemonstering op maandag, rapportage gegevens aan Rijnland op woensdag voor 12 uur). Wij verwerken deze analyseresultaten dezelfde dag (voor 12 uur) in het digitale systeem en daarna verwerkt de ODMH of RUDNHN de zwemadviezen zodat de informatie zichtbaar wordt via www.zwemwater.nl en de zwemwaterapp. Bij normoverschrijdingen

gaan de zwemwaterinspecteurs van de ODMH/RUDNHN naar de betreffende locatie om de informatieborden aan te passen en twittert de communicatieadviseur over de genomen maatregelen. De rapportage van de analyseresultaten door Rijnland en de bekendmaking van de zwemwaterkwaliteit op internet en de borden gebeurt over het algemeen op een en dezelfde dag. In de situatie dat er veel locaties een aanpassing van zwemadvies vragen, dan wil het wel eens gebeuren dat de communicatie de volgende dag vroeg wordt aangepast.

3) Dezelfde vraag als 2) over communicatie via de Zwemwater app/website.

Antwoord 3) zie vraag 2

4) Wat is de gemiddelde tijd tussen het vaststellen van de kwaliteit van de zwemwaterlocatie en communicatie hierover op betreffende fysieke locatie middels borden?

Antwoord 4) zie vraag 2

5) Dezelfde vraag als 4) over communicatie via de Zwemwater app/website.

Antwoord 5) zie vraag 2

6) In de zomermonitor staat dat 'minimaal elke 2 weken' de kwaliteit van de zwemwaterlocaties wordt bepaald. Kunt u aangeven met welke frequentie de zwemwaterlocaties worden getest vanaf het moment dat afwijkingen ten opzichte van het groene/normale niveau zijn vastgesteld?

Antwoord 6) De reguliere bemonsteringsfrequentie gedurende het zwemseizoen (mei tot oktober) is tweewekelijks (volgens een van te voren vastgestelde bemonsteringskalender die ook moet worden ingediend bij EU). De bemonsteringsfrequentie wordt aangepast bij een normoverschrijding van de volgende parameters:

- ziekteverwekkende bacteriën (*E.Coli* en/of Intestinale Enterococcen): *in dezelfde week wordt een extra bemonstering uitgevoerd waarvan analyseresultaat na minimaal twee dagen bekend is. Vervolgens wordt de reguliere bemonsteringskalender hervat.*
- blauwalgen: *de bemonsteringsfrequentie wordt aangepast van tweewekelijks naar wekelijks tot moment dat de analysewaarden niet meer boven de norm zitten. Hierbij wordt rekening gehouden met de situatie ter plekke (bv. wind, stroming). Daarna wordt weer afgeschaald naar de reguliere bemonsteringsfrequentie van eens per twee weken.*

7) Kunt u aangeven of in periodes van droogte zoals nu en/of in vakantietijd de frequentie van tests in het algemeen omhoog gaat?

Antwoord 7) Tijdens een periode van droogte of in de vakantietijd wordt niet afgeweken van de bemonsteringsfrequentie zoals beschreven bij antwoord 6. In het algemeen zijn er in de maanden juli en augustus meer zwemwaterlocaties met blauwalgoverlast, dan in de andere maanden. Dit betekent dus een toename van testen voor ons laboratorium in de vakantiemaanden.

8) Kunt u aangeven wie de communicatie via bebording bij zwemwaterlocaties daadwerkelijk uitvoert?

Antwoord 8) De ODMH en RUDNHN zijn namens de provincies verantwoordelijk voor de communicatie via bebording bij de zwemwaterlocaties (en ook via www.zwemwater.nl). Zie ook antwoord 1.

9) Naar onze indruk is de communicatie op de fysieke locatie alleen in het Nederlands. Klopt dit?

Antwoord 9) Nee, dit klopt niet. Volgens landelijke afspraken wordt op de blauwe informatieborden bij de kustlocaties gecommuniceerd in het Nederland, Engels en Duits. En bij de overige locaties staat de informatie in het Nederland en Engels.

10) Heeft u nagedacht over meertalige communicatie op de borden?

Antwoord 10) zie vraag 9, met de kanttekening dat de Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH in de provincie Zuid-Holland) en de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUDNHN in de provincie Noord-Holland) verantwoordelijk zijn voor zwemadviezen en publieksinformatie.

11) Is onderzoek gedaan naar de mate van effectiviteit van communicatie over de zwemwaterkwaliteit?

Antwoord 11) Recent is door het bevoegd gezag geen onderzoek verricht naar de effectiviteit van communicatie over zwemwater.

12) Vorig jaar is VV-breed een AWP-motie over verhoging van het budget voor blauwalgbestrijding unaniem aangenomen. Welke gevolgen zijn zichtbaar door dit verhoogde budget?

Antwoord 12) Door het verhogen van het budget kan:

- De aanpak van blauwalgen voor de planperiode van WBP5 (2017- 2021) versneld worden uitgevoerd. De locaties Elfhoeven, Westeinderplassen en Nieuwkoop kunnen een jaar worden vervroegd (2019).*
- De locatie Houtrak speelvijver, Peddelpoel en Reeuwijkse plassen Nieuwenbroek als extra locatie worden aangepakt (2021).*
- Beter inspelen op nieuwe ontwikkelingen en initiatieven van buiten.*

Bovenstaande is samengevat in een aangepaste programmering (zie uitwerking van bestuursvraag 16.093505). De gevolgen van het verhoogd krediet (door het versneld uitvoeren en oppakken van een extra locatie) is daarin pas zichtbaar vanaf 2019 en verder.

Het extra krediet is in 2017 ook niet gebruikt. Voor 2018 is het extra krediet wel aangewend om de vervanging van de luchtmenginstallatie in de Nieuwe Meer mogelijk te maken (zie VV voorstel 17.004123). De VV heeft hierbij de voorwaarde meegegeven dat er voor 50% cofinanciering moet worden gevonden. De cofinanciering is nu nog niet rond. Wel is Rijnland begonnen met de voorbereiding, zodat zo spoedig mogelijk kan worden gestart met de realisatie.

Overigens staat de uitvoering van de maatregelen wel onder druk door gebrek aan capaciteit binnen het programma Schoon & Gezond water. Om de beschikbare capaciteit in te zetten is een voorlopige keuze gemaakt, waarbij KRW 1 en 2, waterkwaliteit in de polders en medicijnresten zijn geprioriteerd. Zwemwater en blauwalgbestrijding valt daar voorlopig buiten en dat heeft gevolgen voor de eerder genoemde programmering. De gevolgen van de prioritering worden nu uitgewerkt en resultaten hiervan zullen we melden in nota die we voorleggen in de VV van november 2018. Een besluitnota voor de aanpak 2019 e.v. volgt in januari 2019.

13) Welke (extra) acties lopen op dit moment om de zwemwaterkwaliteit op korte termijn te verbeteren?

Antwoord 13) Voor de zwemlocaties waar de bacteriologische kwaliteit onvoldoende of aanvaardbaar is, heeft VV op 8 november 2017 conform aanpak 2018 besloten om:

- op de locatie Cronesteijn (gemeente Leiden) een nieuwe inlaat met telemetrie te realiseren. Dit onder voorwaarde van cofinanciering van 50%, dat door de gemeente Leiden is toegezegd;*
- de locatie Europapark na zwemseizoen in overleg met gemeente Alphen aan den Rijn en de provincie Zuid-Holland als officiële zwemwaterlocatie af te voeren en het watersysteem te herstellen naar de basisfunctie van waterafvoer (inlaatpomp en stuw vervangen door een duiker). In 2015 heeft Rijnland maatregelen ter verbetering van zwemwaterkwaliteit getroffen en dit heeft onvoldoende effect. En er zijn geen aanvullende maatregelen tegen maatschappelijk verantwoorde kosten te treffen.*
- voor vier locaties (Veerplas, Peddelpoel, Nieuwkoopse plassen en Toolenburg speelvijver) is in 2017 en 2018 ingezet op verbetering in beheer en onderhoud en het effect hiervan op de zwemwaterkwaliteit te volgen. Eind 2018 evalueren we deze zwemwaterlocaties met de belanghebbenden partijen om vervolgens een voorstel te doen over eventuele aanvullende maatregelen. Benodigd krediet voor deze maatregelen wordt dan gevraagd in VV van februari 2019.*
- Bij de locatie Naaktrecreatie in het recreatieschap Spaarnwoude heeft Rijnland in 2^e kwartaal 2018 een doorspoelgemaal gerealiseerd om de zwemwaterkwaliteit (bacteriologische kwaliteit en blauwalgen) te verbeteren. Deze maatregel is uitgevoerd binnen Watergebiedsplan Spaarnwoude.*

Op het gebied van blauwalgbestrijding zijn we bezig met de volgende maatregelen:

- voorbereiding van maatregelen in de Nieuwe Meer en Westbroekplas.*

- *Rijnland is partner in een samenwerkingsprogramma (o.a. UvA en Arcadis) om blauwalgen te bestrijden met waterstofperoxide. Dit programma loopt van 2016 tot en met 2019. In 2018 zijn in drie plassen pilots uitgevoerd: Oosterduinse Meer, Zoetermeerse Plas en Klinkenbergerplas. De effectiviteit van behandeling met waterstofperoxide is wisselend: de plassen waren na behandeling 1 tot 10 weken vrij van blauwalgen.*
- *Daarnaast is de Haarlemmermeerse Bosplas in week 33 ook behandeld met waterstofperoxide vanwege afspraak die we hebben gemaakt met de gemeente Haarlemmermeer bij verwijderen van de luchtmenginstallatie. In hoeverre dit het gewenste effect heeft, volgen we aan de hand van een monitoringsprogramma.*